

Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης – Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης –
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (Τμήμα Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης – Εργαστήριο
Ιστορίας της Τέχνης)

Επιστημονική Διημερίδα

The work of magic art

Ιστορία, χρήσεις & σημασίες του μνημείου των Incantadas της Θεσσαλονίκης

Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, Μουσείο Αρχαίας Αγοράς Θεσσαλονίκης

9 & 10 Ιουνίου 2018

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σάββατο 9 Ιουνίου 2018
Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης
αίθουσα «Μανόλης Ανδρόνικος»

9.30-10.30 **Χαιρετισμοί**
Ευαγγελία Στεφανή, Διευθύντρια Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης
Πολυξένη Αδάμ-Βελένη, Έφορος Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης
Γιάννης Μπουτάρης, Δήμαρχος Θεσσαλονίκης

10.30-11.00 **“The work of magic art”: Προβληματισμοί και στόχοι της συνάντησης**
Εσθήρ Σολομών, Επίκουρη Καθηγήτρια Μουσειολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων,
Στυλιάνα Γκαλινίκη Αρχαιολόγος, Προϊσταμένη Τμήματος Συλλογών Λίθινων, Τοιχογραφιών και Ψηφιδωτών, Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

1η συνεδρία:

11.00-13.00 **Η κιονοστοιχία των Μαγεμένων: αρχιτεκτονική, γλυπτική, εικονογραφία**

Στοιχεία για μία νέα μελέτη της αρχιτεκτονικής των Μαγεμένων

Michel Sève, Αρχαιολόγος, Ομότιμος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο της Λωραίνης

Η επιγραφή της κιονοστοιχίας των Μαγεμένων στο πλαίσιο της μεγαλογράμματης γραφής των αυτοκρατορικών χρόνων

Γ. Βελένης, Αρχιτέκτων, Αρχαιολόγος, Ομότιμος Καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Οι «Μαγεμένες» της Θεσσαλονίκης και η καλλιτεχνική φυσιογνωμία της πόλης κατά τον 2ο αι. μ.Χ.

Θεοδοσία Στεφανίδου-Τιβερίου, Ομότιμη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Ο πέμπτος πεσσός της Στοάς των Ειδώλων

Αστέριος Λιούτας, Προϊστάμενος Τμήματος Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και Μουσείων, Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης

Συζήτηση

13.00-14.30

Μεσημεριανή διακοπή

2η συνεδρία:

14.30-17.00

Οι Μαγεμένες των ξένων (περιηγητές, φωτογράφοι, αρχαιολόγοι)

Οι περιηγητές και οι Μαγεμένες της Θεσσαλονίκης

Σαφφώ Ταμπάκη, τέως Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Οι “Μαγεμένες”: Από τον Étienne Gravier d’Otières (1685) στον Paul Perdrizet (1930): άγνωστα κείμενα και μαρτυρίες

Αλέξανδρος Χ. Γρηγορίου, Ερευνητής

A long delayed endeavour: the publication of the “Incantada” by Paul Perdrizet (1910-1931)

Samuel Provost, Αναπληρωτής Καθηγητής της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης της Ύστερης Αρχαιότητας, Πανεπιστήμιο της Λωραίνης (Nancy)

Το ρήμα της εμπειρίας: (φιλολογικά) μεθοδολογικά σχόλια για την (ιστορική) αφήγηση της «αρπαγής» των Μαγεμένων

Παναγιώτης Ελ Γκεντί, Υποψήφιος Διδάκτωρ Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Ψάχνοντας τις Μαγεμένες και όχι μόνο στη φωτοευαίσθητη επιφάνεια του χρόνου

Χάρης Πακουμής, Ιστορικός Τέχνης και Φωτογραφίας, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου του Παρισιού

Συζήτηση

17.00-17.30

Διάλειμμα

3η συνεδρία:

17.30-18.30

Αρχαία κατάλοιπα και οθωμανική νεωτερικότητα στη Θεσσαλονίκη

Άγγελοι και είδωλα στο κατώφλι της οθωμανικής νεωτερικότητας στη Θεσσαλονίκη

Παναγιώτης Κ. Πούλος, Λέκτορας, Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

The Place of Thessaloniki in Early Ottoman Archaeology

Edhem Eldem, Πανεπιστήμιο του Βοσπόρου & Collège de France

Συζήτηση

18.30-18.45

Διάλειμμα

4η συνεδρία:

18.45-20.15

Οι Μαγεμένες στο παρόν της πόλης: Συλλογική μνήμη, λόγος, τέχνες

Συγκροτώντας την ταυτότητα της Θεσσαλονίκης μέσω του δημόσιου λόγου (1985-2018): πολιτισμικές αναλύσεις γύρω από την «επανακάλυψη» ενός ξεχασμένου μνημείου

Στυλιάνα Γκαλινίκη, Αρχαιολόγος, Προϊσταμένη Τμήματος Συλλογών Λίθινων, Τοιχογραφιών και Ψηφιδωτών, Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, Εσθήρ Σολομών, Επίκουρη Καθηγήτρια Μουσειολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

«Σε αναζήτηση της χαμένης μνήμης»: Οι Incantadas στη λογοτεχνία της Θεσσαλονίκης, 1971-2017

Γεωργία Γκότση, Πανεπιστήμιο Πατρών, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νεοελληνικής και Συγκριτικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών

Οι «Μαγεμένες» της Θεσσαλονίκης στη σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία

Μαρία Δ. Καγιαδάκη, Ιστορικός Τέχνης, Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης / Μέλος ΣΕΠ, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Συζήτηση

Κυριακή 10 Ιουνίου 2018
Μουσείο Αρχαίας Αγοράς
αίθουσα «Γιώργος Βελένης»

5η συνεδρία:

10.00-12.00

Αναζητώντας τις Μαγεμένες στον χώρο

Las Incantadas: Το τοπογραφικό πλαίσιο, η αρχιτεκτονική τυπολογία, τα *disiecta membra*

Massimo Vitti, Αρχαιολόγος, Εφορεία του Δήμου Ρώμης, Fulvia Bianchi, Αρχαιολόγος

Οι «Μαγεμένες»: μια πρόταση μερικής ανασυγκρότησης του μνημειακού κέντρου της ρωμαϊκής Θεσσαλονίκης.

Αριστοτέλης Μέντζος, Ομότιμος Καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Οι Μαγεμένες στο πανόραμα του Σέκεϋ, 1863. Ενδείξεις για τον προσανατολισμό του μνημείου

Γιάννης Επαμεινώνδας, Αρχιτέκτων, Διευθυντής του Πολιτιστικού Κέντρου Θεσσαλονίκης του Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης

Συλλεκτισμός και αρχαιολογική έρευνα

Σάββας Δεμερτζής, Κτηνίατρος, Συλλέκτης, Επιμελητής της Αγιορείτικης Χαρτοθήκης και μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του Κέντρου Ιστορίας Θεσσαλονίκης

Συζήτηση

6η συνεδρία:

12.30-14.00 Η γειτονιά των Μαγεμένων

Η Συνοικία της Ικεσίας. Ιστορικό σχεδιάσμα για την περιοχή των Ενκαντάδας, 15ος-20ός αιώνας

Ευάγγελος Χεκίμογλου, Διδάκτωρ οικονομολόγος, Έφορος Εβραϊκού Μουσείου Θεσσαλονίκης

Με αφετηρία το cortijo των Μαγεμένων: Η αρχιτεκτονική των σεφαραδίτικων συγκροτημάτων κατοικίας – cortijos– στη Θεσσαλονίκη

Βίλμα Χαστάογλου-Μαρτινίδη, Ομότιμη Καθηγήτρια Τμήματος Αρχιτεκτόνων, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Το ρυάκι των Incantadas: Μαρτυρίες και δεδομένα για την εδαφική εξέλιξη της περιοχής

Έλλη Γκαλά-Γεωργιά, Πολιτικός Μηχανικός, Δρ Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής

Συζήτηση

14.00-15.00 Μεσημεριανή διακοπή

7η συνεδρία:

15.00-16.30 Πρωτότυπα και αντίγραφα έργα: αναζητώντας τις νέες πολιτισμικές σημασίες των αρχαιοτήτων

Incantadas 1995-2017: η περιπέτεια των αντιγράφων

Πολυξένη Αδάμ-Βελένη, Αρχαιολόγος-Θεατρολόγος, Έφορος Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης

Οι «Μαγεμένες» στη Θεσσαλονίκη. Η πολύμηνη προσπάθεια της ΔΕΘ-Helexpo να φέρει τις «Καρυάτιδες της Θεσσαλονίκης» στην πόλη, το ενδιαφέρον των 200.000 επισκεπτών και η οργανική ένταξη των γλυπτών στον αστικό ιστό

Κυριάκος Ποζρικήδης, Διδάκτωρ Οικονομικών, Διευθύνων Σύμβουλος ΔΕΘ-HEL-EXPO

New restoration and casting of the pillars of the Incantadas: An opportunity given by the Parisian exhibition Au royaume d' Alexandre le Grand. La Macédoine antique.

Sophie Descamps, Προϊσταμένη Τμήματος Ελληνικών, Ετρουσκικών και Ρωμαϊκών Αρχαιοτήτων, Μουσείο του Λούβρου

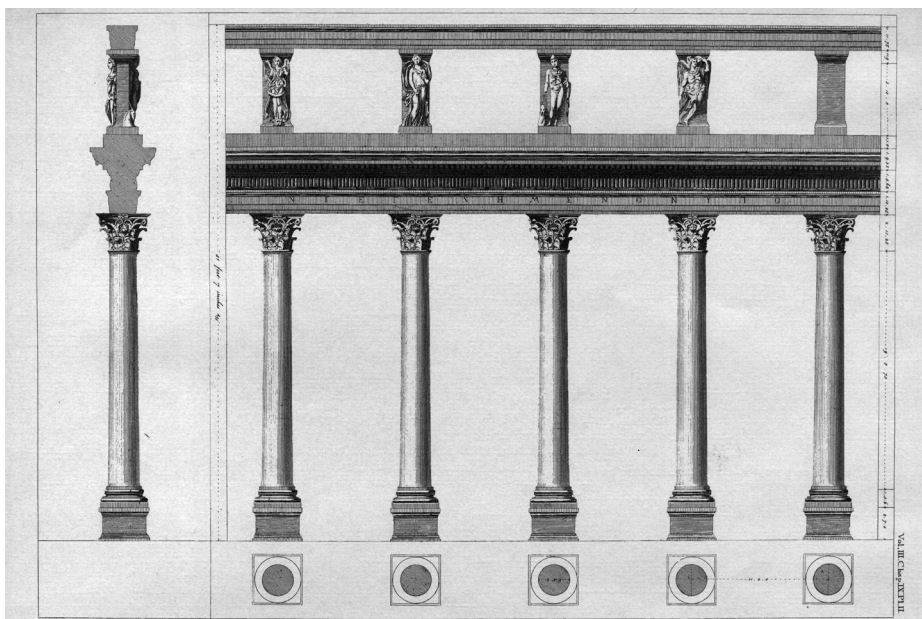
Συζήτηση

16.30-17.00

Συμπεράσματα της συνάντησης

Περιήγηση στην αρχαία αγορά και την ευρύτερη γειτονιά των Μαγεμένων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
& ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΤΩΝ «ΦΙΛΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ»

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΚΤΗΜΑ ΧΑΤΖΗΒΑΡΥΤΗΣ